

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancațite nu se primesc. Manuscrisurile se retrimit.

INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și în următoarele Birouri de anunțuri:

În Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emerich Lechner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelka.

În Budapeșta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroly & Lishmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o săptămână garmond pe o coloană 6 cr. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 2-a o săptămână 10 cr. sau 30 ban.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 3 franci.

Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea. Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 ban. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 139.

Brașov, Joi 22 Iunie (5 Iulie).

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fioiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone; pe șase luni 12 corone; pe trei luni 6 corone; pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Jubileul gimnasiului nostru.

Brașov, 21 Iunie v.

Cinci-deci de ani de muncă și stăruințe nobile pentru luminarea și cultura nemului; cinci-deci de ani de jertfe continue și nesfârșite, aduse cu acea însuflețire, cu acea credință tare și nestrămutată, că tînta mărêță se va ajunge în mânia tuturor piedecilor vremelnice; cinci-deci de ani de conlucrare frățească și desinteresată, de sfătuirii serioase, de îngrijiri zelose pentru buna reușită a întreprinderii celei mari, merită a da poporului puțința de a-și lumina mințea învățând carte în dulcea sa limbă maternă: etă însemnătatea înălțătoarei aniversării a „clădirei Ierusalimului românesc“ din orașul nostru, cum îi plăcea a dice, în avântul său entusiast, fericitului Ioan Popasu, care ca protopop român al Brașovului a premers cu bunul exemplu și a presidat activității nobile și generose, prin care în anul 1850 s'a pus temelia gimnasiului român din Brașov.

Acêsta aniversare, ce se va serba în ziua de Sf. Petru și Pavel, trebuie să deștepte în noi cei de ađi — cari chemați suntem a continua opera de regenerare și de progres, începută cu atâta însuflețire și abnegare de părinții și înaintașii noștri — pe lângă sentimentele de adêncă recunoștință și conștiința de marea datoriă, ce o avem nu numai de a persevera pe cărarea mântuitoare bătută de ei, ci de a nisui și stăruii din reputeri pentru a perfecționa tot mai mult opera lor, a-o scuti și apêra contra vijeliei timpului, și, transpunêndu-ne cu gândul în acea epocă fericită de activitate roditoare, ce a isvorit din înțelegere și dragoste frățească, a lua exemplu dela ei și a-ne îmbărbăta de succesele dobîndite de ei.

Și într'adevăr, ce poate să ne înalțe mai mult sufletele, decât urmărind cu de-amêruntul stăruințele

și faptele întemeiătorilor și ale binefăcătorilor gimnasiului nostru în acest interval de o jumătate de secol?

Cu tótă schimbarea, ce s'a produs în viața poporului nostru, după mari jertfe aduse de el în anii de turburări, situațiunea lui era și în anul 1850 destul de dificilă, căci îi lipsiau de tôte și rămase avisat tot numai la zelul, energia de inițiativă și de activitate și la iubirea de jertfă a bărbaților săi luminați, cari conduceau cauza lui sfântă.

Cea mai mare lipsă însă o simțiau, mai ales în părțile acestea de miadă-đi ale Ardealului, Români în ce privia școlele. Lozinca era pe atunci: școle, prin cari să se pótă da învățatură poporului!

Erau convinși cu toții, că a sosit un timp, în care și Români, decă voiau să intre în concertul națiunilor patriei, trebuiau să se întărescă cu arma învățaturii și a științei. Cei mai luminați pătrundeau cu spiritul lor neapêrata trebuință, ce se impunea de-a scôte poporul din întunerecul vécurilor, ér ceilalți simțiau acêsta mai mult instinctiv, însă toți erau conduși de aceeași dorință și de aceeași nisuință și credință, căci se iubeau și aveau încredere unii față cu alții.

Așa și Români brașoveni. Cei cu învățatură și cu experiență formau sfatul. Ei luau inițiativa, ér ceilalți le urmau cu încredere și îi sprijineau din tôte puterile, cu cuvêntul, cu fapta și cu jertfe materiale în tôte întreprinderile, ce le aflau bune și salutare pentru națiune.

Așa s'a sêvêșit și mărêța activitate, care a dat ființă gimnasiului nostru. Trebuie ca cine-va să cetescă cu atențiune istoricul școlelor centrale române din Brașov, care în urma salutării inițiative a corpului profesoral va apărê đilele acestea, ca să înțelgă cât de multă muncă spirituală și cât de mari jertfe materiale au trebuit să se presteze, pentru ca să se pótă realiza marea operă a înființării acestor școle.

Prin propriile forțe numai Români brașoveni au putut isbuti a-și vedê încoronate dorințele. Și decă nu era acest zel, acêstă însuflețire și iubire de jertfă, ce au manifestat'o în deosebii vredniciei neguțătorii din Brașov, cine scie, de mai aveam astăđi un gimnasiu român în Brașov.

Era vorba pe atunci, ba se făcuse chiar paș din partea neuitatului arhieru Șaguna, care se bucura de o mare influență la guvernul țerii, de a-se înființa mai multe gimnasii române în Ardeal din partea statului. Acêsta însă nu s'a întêmplat și, decă Români brașoveni nu urmau devisei: „Ajută-ți și Dumnezeu te va ajuta“, așteptarea li-ar fi rămas zădarnică.

Acum, că suntem așa de fericiti a putê serba rezultatele de cinci-deci de ani ale activității de sine stătătoare, frățești și desinteresate a Românilor brașoveni, prin care s'au înființat și susținut școlele noastre, aducem memoriei neuitaților întemeiătorii și binefăcătorii prinosul eternei nôs-

tre recunoștințe și urâm urmașilor, ca inspirându-se necontentit de geniul bun ce a condus pe antecesorii în lucrarea lor, să aibă parte a vedê sporii însuțit și înmiit talanții, ce i-au depus ei cu atâta iubire pe altarul națiunei.

Mausoleul familiei Mocsonyi.

(Sântirea Mausoleului. — Parastas. — Depunerea osămintelor străbunului familiei)

Foen (Fény), 1 Iulie 1900 n.

Ađi s'a petrecut în comuna nōstră, aprôpe pur românescă, un act de pietate, rar în felul său, rar și ca întêmplare. 'Mi voiđ da tótă silința, ca să-l fac bine priceput onor. cetitorii.

Originea familiei de Mocsonyi — după tradițiã.

La anul 1682, acêca pe timpul când beliducele Eugen de Savoia raporta în părțile Bănatului Timișan victorii glorioase asupra Turcilor, scoțându-i și alungându-i din aceste părți ale „Ungariei sudice“ de ađi, păgânul de Turc persecuta și schingia de môrte pe toți creștinii de sub imperiul său propriu, în chip de sêlbatică rêsbnare pentru bătăile, ce le mânca pe câmpul de rêsboii. Pe acel timp trupina familiei, despre care ve scriu, trăia în Moscopole, capitala de atunci a Macedoniei, care numêra — cum se dice — peste 80.000 locuitori, și era mult chinuită de Turci, ca creștină fruntașă. Ne mai putênd suporta furia turcescă, doi frați din numita familie fug din Moscopole și se înrolêză în armata sus-lăudatului beliduce. Unul dintre ei — numele nu i-se scie — s'a înrolat ca gregariu, ér altul, Petru, ca preot militar, și astfel au luptat și ei în contra Turcului spurcat. Gregariul (Mocsonyi) a căđut în lupta dela Zenta, ér Petru, care a servit în tabêra patriarhului de odinioră Cernoviof (Csernovics), a rămas în viață, și dela acest preot își ia familia de ađi inceputul său.

La anul 1737 Petru, dovedind multe jertfe în sânge și avere aduse pentru imperiul și dinastia austriacă, a cerut nobilitarea și dotarea familiei; dér întêmplându-se, că nu mult după înaintarea acestei rugări Carol VI (ca împêrat), al III-lea (ca rege al Ungariei) a rêsosat, cererea a rămas neresolvată până la anul 1782, când Andreii Mocsonyi (fiul preotului militar Petru) a obținut domeniul și predicatul de Foen. Tot în acest an a și rêsosat Andreii.

La anul 1804 familia a trebuit din nou să petiționeze și să obțină diploma nobilitară din cauză, că guvernul de pe atunci declarase — în genere — de nevalide tôte diplomele de nobilitare date în timpurile premerse. Tot în acest an se constată și o ramificare în familie, astfel, că ramul lui Andreii rămâne ca nobil în Bănat, până când alt ram, (al cui? nu se scie) ca „Armalisti“ trăiau în Tokai, Miskolcz-Pesta. Nu se pôte însă constata nimic pozitiv relativ la acêstă ramificare.

În Foen Ioan Mocsonyi, fiul lui Andreii, s'a căsêtorit cu o albanesă, frumșeț rară, și a avut cu ea 18 descendenți, ér cam între anii 1828—30 ramul „Armalistilor“ se unesc cu ramul nobililor, acêca astfel, că ultimul „armalist“ Mihaii a luat de soție pe Ecaterina, fiica nobilului Ioan de Foen, din care căsêtoriă avem până ađi

pe iluștrii bărbați ai noștri: Alexandru și Eugeniu.

Scopul și istoricul Mausoleului.

Vorba fericitului Alexandri: „Unde-i unul — nu-i putere“... Pe acest motiv distinșii membri ai familiei, odinioră ramificate, s'au hotărît să facă în viitor imposibilă o nouă ramificare, care, în sine luat, nu e decăt o desbinare, și astfel temelia neperitoare au pus solidarității familiare, iubirei și aderenței reciproce. Fiã iertatul Antoniu Mocsonyi de Foen (alt fiu al lui Ioan) a fost — cum cetesc pe o tablă din Mausoleu — autorul acestei mărêțe idei, ér nepoții de soră (Ecaterina), precum și demnul său fiu (Zeno) au consimțit și, după môrtea lui Antoniu, au executat acest plan nobil și de mare învățatură pentru toți. Deci mai întâii și-au adunat — prin exhumări — toți morții aparținătorii familiilor odinioră ramificate, despre ale căror morminte au mai aflat urme. Au aflat în total 14 (patru-spre-đece) osăminte, între cari și pe ale lui Andreii, fiul capelanului castrens Petru, care a rêsosat la anul 1782 (điua, luna — nu se scie) și a fost înmormêntat lângă catedrala sêrbescă din Timișora. Ađi toți acești decedați se află depuși în mausoleul despre care e vorba.

Mausoleul — de ce s'a zidit de sine stătător?

Comuna Foen ab origine gr. or. a fost mai înainte sub hierarhia sêrbescă. Pe timpul până când nu s'a înființat Metropolia orthod. or. română, rêsosații familiei Mocsonyi se înmormêntau în cripta bisericeii. După despărțirea hierarhică, cripta bisericeii era deja plină, ér biserica însă-și — de tot defectuoasă. Sêrbii, puțin la număr, trebuiau să-și zidescă biserică nouă. Familia Mocsonyi a făcut încercări se cadă de acord cu Sêrbii astfel, ca ea să contribuie cu multe mii de florini la zidirea cripei și a bisericeii lor, însă sub condiția, ca cu ocaziunea înmormêntării membrilor familiei serviciul divin să se facă în limba română și cu preoțime română. Acêstă concesiuie nu li-s'a făcut din partea autorităților bisericeii sêrbesci, ér familia Mocsonyi, la rëndul său, nu a cedat sub nici o condiția dela folosirea limbei și preoțimei române cu ocaziunea înmormêntărilor. Astfel apoi Sêrbii și-au făcut biserică, — ér familia Mocsonyi și-a zidit separat un Mausoleu, o zidire monumentală, care, cum dice ômeni esperți, n'are părechia în tótă țera.

Mausoleul.

Êta și o scurtă descriere a Mausoleului: Așeđat este lângă cimiteriul comunei, pe o colină cam de 20 metri înaltă. Zidirea însă-și este un octogen acoperit de o cupolă înaltă rotundă, provêdută la vârful cu o cruce aurită. Internul: pârêți albi, podelă de marmoră albă cu pete negre, jur împrejur, spațios ca a unei capele mărșore, spre rêsărit o micuță încăpere în zid, care servece preoțimei celebrante ca altar. Pe ziduri 8 sfeșnice de fier negru pentru câte 10 lumini, ér în mijlocul capelei un imosanț candelabru pentru vre-o 40—50 de lumini. Patru ferestri rotunde, pe fiecare sticlă de ferêstră câte un apostol zugrăvit cu rară măestriă, ér razele sôrelui ce străbat prin aceste sticle, resfiră „mândrul nostru tricolor“ în internul capelei.

În mijlocul capelei este o ușă de fier culcată și mobilă. Aci e locul pe care se

ăședă catafalcurile, de pe care apoi, la finea ceremoniei, sicriul dispăre, apunând în părțile suterane ale mausoleului, în cavou. Cavoul mausoleului este de o frumusețe extraordinară. O sală grandioasă, albă ca laptele, curată ca cristalul, împărțită prin ambite în forma crucei, în cele patru ambite căsuțe mitite, gingașe, în care sunt aședate sicriile închise cu ușițe de marmoră albă. În aceste căsuțe odihnesc osămintele răposaiților.

Tot mausoleului aparține o evangeliă românească prea frumoasă, a căreia legătură artistică costă numai vre-o 360 corone și o cădelniță de argint aurită, care însă derivă din anul 1656 și a fost cândva rădelnița patriarhului or. sârb. din Ipeac. Această cădelniță, un op venețian antic, este dedicată capelei și familiei, de veteranul și venerabilul nostru bărbat V. Babeș, cum am putut citi din inscripția de pe ea.

Opt ani s'a lucrat fără întrerupere la zidirea acestui mausoleu, spesele lui ating aproape suma de una sută de mii corone.

Sfințirea Mausoleului.

De-odată cu actul sfințirii mausoleului s'a săvârșit și un parastas pentru toți decedații înmormențați deja, și s'au înmormențat din nou osămintele „strămoșului” Andrei Moesonyi de Foen, care, cum am pomenit mai sus, a răposat la anul 1782 și era înmormențat lângă catedrala sârbescă din Timișoara. Acest mormenț era însemnat cu o piatră de marmoră roșie, cu multe inscripțiuni, dăr aproape nelegibile și cu insigniile familiare nobilitare. Exhumarea s'a făcut în Sâmbăta trecută la ora 7 dimineața; osămintele culese din mormenț au fost sfințite de archimandritul sârb, Lyetrica, asistat de 2 preoți — fiind mormențul pe teritor sârbesc — apoi în sunetele clopotelor bisericii aședate într'un nou sicriu de metal și transportate la Foen prin societatea funebrală d'acoi „Soc. Margith”. Ajonse sâra în Foen, osămintele resp. sicriul au fost aședate pe catafalcul din Mausoleu; pe sicriu era de cetit cu litere de aur: „*Andrei Moesonyi de Foen, răposat și înmormențat lângă catedrala sârb. din Timișoara 1782, exhumat și aședat aici în anul 1906, luna Iunie*”. D'asupra sicriului o pompă cunună de lauri cu două panțel lungi și late de mătase grea: una albastră, alta roșie, purtând următoarele inscripțiuni cu litere de argint: „*Strănepoții — Strămoșului*”.

Membrii familiei: D-nii Zeno, Alexandru, Eugen, tânărul jurist Antoniu (Toni) și copilașii d-lui Eugeniu: Alexandru și Antonie, au sosit Sâmbăta după amieză în Timișoara, unde au înopțat, era Duminecă, ziua sfințirii, des de dimineață, însoțiți de D-nii V. Babeș, Budapesta, Dr. Tr. Patich, protop., P. Rotariu, Em. Ungurianu, Dr. A. Cosma și Petru Ionașiu toți din Timișoara, au plecat cu tren separat până la comuna Keresztes, învecinată cu comuna Foen. La ora 7^{1/2} sosiți în Foen, la Mausoleu, a sosit și preoțimea: 7 preoți sub pontificarea d-lui I. Pinciu, protopopul Ciacovei, în al cărui protopopiat se află comuna Foen.

Actul ceremonial s'a săvârșit cu multă evlavie, cu cântări frumoase și alese, cari fac numai onoare preoțimei noastre, un cor de plugari, postat la ușa Mausoleului, a executat cu frumoasă armonie responsaliile. La urmă părintele protopop Pinciu a rostit o cuvântare acomodată întonând recunoștința întreg neamului românesc datorită familiei de Moesonyi și a încheiat cu „Dumnezeu să odihnescă în pace pe toți răposaiții acestei familii”.

În decursul serviciului divin internal mausoleului era plin îndesat de public ales venit din toate părțile, era mulțimea de popor român, mic și mare, tiner și bătrân ocupa intrarea și toate aleiurile, ce conduc spre mausoleu. Fiecare dintre cei prezenți, înlăntuși și afară, ținea în mână câte o lumină aprinsă, aproape 1000 de lumini s'au împărțit în mausoleu, ca și poporul de afară.

La ora 10 ceremonia religioasă fiindu-se, în prezența tuturor s'a depărțat catafalcul, s'a dat la o parte ușa, era sicriul

a apus încet încetinel — până nu s'a mai vădit.

Membrii familiei și concomitenții s'au reîntors la gară, ér poporul s'a adunat la masă spre a gusta „de pomana”.

Deo cerul ca „ușa” din mijlocul capelei mausoleului să nu se mai deschidă nică după decă de ani!

Banffy se ridică.

N'are liniște busuflatul Banffy. Dă din mână și din picioare dără-dără va ajunge éráși pe scaunul domniei. Cătreară țara întregă, alergă cu limba scobă din oraș în oraș să vestească lumii, că vré să reinvieze. Acum se arată prin Clușă, acum în Hont și Neugrad, vênând popularitate, fă când pe marele Maghiar și grând de réu pe toți aceia, pe cari nu-i are la inimă. Și ori unde merge, ori unde se întore, ține cuvântări la adunări și banchete și, în calitate de „földvarmester”, gloriă corónă, să țiră și se linguesce, ca să reîntre éráși în grația curții.

Așa a făcut de curând în Șemniț, unde a presidat zilele acestea congresul minierilor și forestierilor. Aici a făcut elogii și a încassat elogii chiar din partea primului funcționar administrativ. Banffy a făcut și la Șemniț pe șeful de partid și a impiântat în orașul minelor stégul șovinismului maghiar, al cărui purtător patentat este. Primarul din Șemniț l-a ținut un toast, dîcând, că „pe fruntea lui Banffy vede noi lauri, căci cel tare nu se teme de rugina vremilor și iese chiar și din mormenț”, ér pentru-ca să fiă și mai bine înțeles, dîc: „a urmat éráși periodul, când sôrtea îl chiamă éráși în fruntea țării” — pe Banffy.

Interesant, că la Șemniț nu s'a dus nici unul din miniștri, nici reprezentanți anume trimiși din Budapesta. S'au găsit, pôte, să sedă la o masă cu Banffy și s'au temut, că li-se va lua în nume de réu, decât vor merge să ciocnescă paharul cu adversarul cel mai declarat al ministrului președinte. Absența acesta o întore banffystii tot asupra capului lui Szell și dîc: „bine, rămâneți dér în Buda și umblați pe la Vindobona, dér să n'asteptați dela noi încredere și alipire.” Cu alte cuvinte, să nu aștepte Szell, ca la viitoare alegeri să câștige victoria în Șemniț.

Evident, că — după cum se exprimă una din foile maghiare — pe când ministrul președinte Szell își nutrește vitele în Ratot, „mareșalul” Banffy face turneuri prin totă țera, lăsând să fiă sârbătorit, corteind și cucerind voturi și încredere pentru viitoare alegeri; pörtă o strașnică campanie contra lui Szell, agitază, bănușce, scorneșce tot felul de seiri alarmante despre „pacturi” cu naționalitățile; légă prietiniă cu kosuthiștii, nu-i pasă de bobârnamele țiszaiștilor și să dă ca tatăl șovinismului descreeat, ca să cucerescă pe naivi și pe găgăuși.

Cine știe, ce va mai fi. De-ocamdată vedem, că Banffy a încălecat marele cal buestru, șovinismul turbat, cu care speră să ajungă éráși la ôlele cu carne — că dór' nu de geaba a dîs el când ș'a luat adio dela scaunul ministerial: „tettekél tényező leszek” — voi fi factor prin fapte.

Precum a dîs așa face. De vreți să știți cum face, urmăriți-i pașii și cetiti gazeta, ce și-a înființat-o cu anume scop, de a se ilustra dînic ca cel mai „teribil” dintre șovinști.

Evenimentele din China.

În China se petrec lucruri grozave. Telegraful aduce amănunte despre uciderea ambasadorului german Ketteler, ucidere, pe care diplomația chineză a negat-o la început, dér care se confirmă acum. Crima acesta a produs în Germania și pretutindeni în Europa cea mai mare amărăciune, mai ales, că omorul acesta este ca și un semnal dat Chinezilor de a stîrpi tot ce este străin în colosala împărăția.

Sângele vărsat a deșteptat și mai mult poftele sângerose ale Chinezilor. Ei s'au aruncat și asupra ambasadelor, ale căror edificii le-au ars și pe mulțime de servitori indigeni i-au ucis de asemenea, aruncându-le cadavrele în flacări. Ambasadorii străini abia cu mari greutate s'au putut refugia la ambasada engleză. Un preot frances din Nanking telegrafază, că din 20 Iunie durză într'una măcelărirea Europeilor și creștinilor în Peking.

Intr'aceea se vestesc, că din Tien-Cin au fost trimise cu mare grabă numeroșe trupe europene, cari ar fi și sosit la Peking, după-ce Boxerii și trupele chineze au fost bătute. Ministrul de rășoiu chinez Junglu a cerut ajutóre din provincii, căci, dîc el, „situația e desperată, 20—40,000 de trupe străine vor intra în Peking”; ér alt general chinez, Juang-Si-Kaj spune: „În Peking au sosit extraordinar de multe trupe europene, după-ce Boxerii și trupele chineze au fost bătute”.

S'a început așa-dér în totă forma un crâncen rășoiu, fără de a fi fost declarat din vr'o parte, rășoiu, la care Chinezii se pregătesc acum din toate puterile.

Confusiunea o măreșce în China împrejurarea, că, după un raport telegrafic al lui „Daily Telegraph”, principele Tuan a pus mâna pe împăratul chinez și pe văduva împărată și a proclamat de împărat pe fiul său.

Étă acum scirile telegrafice despre evenimentele din urmă:

Uciderea ambasadorului german.

Șoarea despre uciderea ambasadorului german Ketteler o confirmă oficial consulul german din Cifu. Consulul engles, tot din Cifu, trimite la Londra un raport telegrafic mai detașat. El spune: Br. Ketteler, care era solșat și era vestit pentru curajul său, a plecat călare în 18 Iunie, însoțit de un tâlmăciu numit Cordes, la Ciung-li-jamen, ca să protesteze în contra atitudinii tot mai amenințătore a Boxerilor față de Europei. Deși ambasadorul fû făcut atent, că e periculos pentru'n European a umbla pe stradă, el totuși încălecă și, însoțit de Cordes, a plecat dela ambasada spre edificiu în care se afla Ciung-li-jamen, care nu e situat tocmăi departe. Nici n'a éșit însă din strada ambasadelor, când o ceta de Boxeri și soldați chinezi fanatișai au năvălit asupra lui, l'au tras jos de pe cal și l'au omorit pe pavagiul stradei.

În timpul acesta o altă ceta a atacat pe Cordes și l'a rănit mortal. Cadavrul lui Ketteler a fost tăiat în bucăți cu săbiile. La vederea sângelui vărsat, horda infuriată a năvălit apoi cu turbare asupra edificiului ambasadei germane și asupra altor 6 ambasade, le-au dat foc și le-au prefăcut în cenușă, în timp ce servitorii chinezi ai ambasadelor au fost parte mare uciși și aruncați în flacări. Este aproape sigur, că arsa a fost și ambasada austro-ungară. S'a dîc, că ceilalți ambasadori s'au refugiat la ambasada engleză.

Situația în Peking.

Agenția „Wolff” din Berlin anunță: Dela consulul german din Tien-Cin a sosit următorul raport cu data de 29 Iunie: Un carier chinez a adus următorea încunoscintă din Peking cu iscălitura Sir Robert Hart: „Bergen, al doilea secretar al ambasadei germane, a trimis comandantului trupelor europene șoarea, că colonia străinilor este asediată la ambasade. Situația este desperată. Grăbiți-vé”.

O telegramă din Berlin spune, că consulul german Zimmermann din Tien-cin raportază, că trupele europene din Peking n'au proviziuni și munițiuni. Ér după scirile private telegrafice, ce le-au primit din China comercianții din Anvers, situația e foarte gravă în Peking și mulți Europei au fost omoriți.

Șeful escadrei germane din Taku anunță cu data de 30 Iunie, că în 25

Iunie nu erau întregi decât edificiile ambasadelor germană, engleză și francesă; că comandantul trupelor de apărare și toți străinii s'au retras la ambasada engleză; că partea chineză a Pekingului a fost prefăcută în cenușă; că afară de Peking tábăreșco 30,000 de soldați chinezi; că văduva împărată s'a refugiat din Peking și, în fine, că situația este permanent critică, deoacă, așa se pare, o mare armată chineză înaintează de către Tien-Cin.

Nu mai puțin însemnată este comunicarea, ce a primit-o directorul suprem al căilor ferate chineze dela comandantul suprem al armatei Chinezi, generalul și ministru de rășoiu Junglu. El dă ordin să nu împiedece pe cât pôte mijlocirea înăntării trupelor internaționale spre Peking, fiind-că situația acolo este extrem de critică, miliția chineză răsörtă tot ce pôte. Impăratul, Ciung-li-jamen și principele Cing — dîc el — nu mai pot domina situațiunea. Părerea generală este, că în Peking și împrejurime bătute rășoiu civil, fiind-că o mare parte a trupelor chineze au trecut la partida principelui Tuan, care a luat puterea, și numai o mică parte a rămas cu guvernul.

Ce va face Germania și puterile?

Din Berlin, se anunță, că în urma ultimelor evenimente se așteptă cu mare nerăbdare decisiunile guvernului. În cercurile politice se vorbeșce, că parlamentul va fi convocat.

Impăratul Wilhelm a dat ordin, ca o parte a flotei de rășoiu să se pregătescă grabnic de plecare în China.

„Kölnische Zeitung” scrie, că în urma celor ce se petrec în China, puterile au datorita de a se îngriji, ca pe viitor să nu fiă scutită numai viața străinilor, ci guvernul chinez să fiă adus în poziția de a împiedeca repeșirea vătămării atât de rușinoșe a dreptului internațional. Guvernul german își va face datorita.

„Echo de Paris” scrie, că puterile europene trebuie să se decidă a pași energie, ér „Aurore” scrie, că urmarea inevitabilă a uciderei ambasadorului german va fi depărțarea împărată și pôte chiar împărțirea Chinei.

Japoneșii sunt de altă părere. O telegramă, ce o primesce „Times” din Jokohama spune, că în Japonia este aqđ generală părerea, că din încercăturile din China se vor nașce complicațiuni cele mai mari, deoacă situația din imperiul chinez este foarte acomodată pentru a scôte la ivelă scopurile egoistice ale puterilor.

Marea întrebare ce se impune este, că, până când puterile se vor hotări la un pas comun și energetic, ce se va întâmpla cu nenorocitiții străini din China? Chinezii, cum am dîs, se pregătesc la luptă pe viață și mörte și desfășură toate puterile, ca Europeii înarmați să nu pötä pătrunde în interiorul imperiului lor, unde misionarii și creștinii sunt în cel mai mare pericol. Dér chiar de vor pătrunde, cine pôte să garanteze, că vestitul „concert” nu se va desconcerta în momentul, când va veni rëndul la împărțirea mării „plăcinte de orez” și ast-tel revoluția chineză să aibă consecențele cele mai teribile pentru raporturile dintre statele europene?

SCRIRILE DILEI.

— 21 Iunie v.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu în adunarea sa generală dela 21 Iunie n. o. a proclamat, cu mare însufletire, pe I. P. S. Sa metropolitul Meșianu ca patron al său. Acum ni-se comunică din Sibiu, că Dumineca trecută, după serviciul divin, comitetul Societății s'a prezentat în corpore la I. P. S. Sa, aducându-i la cunoștință acest act prin graiul președintelui Reuniunii, d-l Victor Tordășian. D-sa spuse, cum înainte cu 33 de ani, un mănunchiu de meseriași români, ce

se aflau în Sibiu, la îndemnul unui bărbat fruntaș al bisericii, au înființat prima reuniune de meseriași români, care a stat sub patronatul ferocitului Șaguna și a lăcrat cu zel la formarea și întărirea clasei noastre de mijloc. Face apoi cunoscut I. P. S. Sale, că adunarea gen. a acestei reuniuni l'a proclamat cu mare entuziasm pe patron al său și-l rîgă a primi această sarcină. — I. P. S. Sa *Metropolitul* răspunde declarând, că „primesce cu bucurie sarcina, de care harnica Reuniune îl face partaș și că nu se va retrage nici în viitor dela jefele, ce le va putea aduce în ajutorul acestei cauze“. Arată apoi importanța meseriei și industriei, cari fac pe om independent și pe lângă rolul însemnat în viața socială, joacă de multe ori mare rol și în politică. Președinți, al republicii franceze și al Statelor-Unite, au fost aleși dintre industriași. Face o reamintire asupra stărei deplorabile în care se afla mai înainte Sibiu în privința meseriașilor și-și exprimă bucuria pentru progresele făcute; îndemna pentru acesta la recunoștința față de ferocitul Șaguna, care a contribuit la înființarea Reuniunii. Prin acesta I. P. S. Sa a arătat, că primesce patronatul. Membrii au aclamat cu multă însuflețire pe înaltul lor patron.

Școala superioară de fete din Arad a fost cercetată în anul școlar 1899/900 de 60 de eleve; din acestea au fost eleve interne 35, externe 25. Elevele au posibilitatea de a asculta și cursurile preparandiale și a se cualifica — la dorință — pentru cariera de învățătoare. La finea anului acestuia au făcut examen de pe cursul I pedagogic 10, de pe al doilea 8, de pe al treilea 8 și de pe al patrulea 9 eleve; aceste din urmă au depus cu succes și examenul de cualificațiune învățătorescă, cu excepția unei eleve, avisată la repetirea esamenului din un obiect.

Principesa Maria a României a asistat zilele acestea la esamenurile publice din mai multe institute. Duminecă A. S. Regală a fost la asilul „Elena Dómna“, unde a vizitat expoziția de lucru manual; apoi expoziția de tablouri lucrâte de eleve. În fine a asistat la examenul din limba franceză. Principesa a fost întâmpinată cu imn regal, cu buchete de flori etc. Marți Principesa Maria a asistat la esamenurile de fete a școlii centrale dela Iconă, fiind însoțită de d-na colon. Presan.

Pelerinagiu la Rășinari. Conform uzului din trecut, astfel și în acest an societatea de lectură „Andrei Șaguna“, din incidentul aniversării morții marelui Arhiepiscop-Metropolit *Andrieu baron de Șaguna*, 16 Iunie, și-a împlinit o scumpă și sfântă datorință față de nemuritorul prelat. A emis, spune „Tel. Rom.“, din sinul ei o comisiune de 7, în persoanele membrilor: C. Flămând, I. Cothigel, H. Gonțea, G. Talbure, I. Iancu, A. Moșoiu și I. Sporea, care a mers la Rășinari, unde pe mormântul neuitatului Arhiepiscop a depus o cunună frumoasă de flori, drept semn vădit al omagiilor și sentimentelor de recunoștință, ce-i păstrază.

Nouă partidă austriacă. Din Praga se anunță, că foile cehice de acolo publică sciri pozitive despre formarea unei nouă partide, care va purta numele de „partidă austriacă“. Ea se va forma din fuziunea partidei populare catolice cu partidă social creștină.

Consul austro-ungar înecat. La ministerul de externe din Viena a sosit școirea, că consulul austro-ungar din *Ierusalim* s'a înecat în baia dela *Jaffa*. El se numește Anton *Schafrat* și avea etatea de 39 ani.

Sciri școlare. La gimnasiul de stat din Sibiu au fost în anul școl. 1899/900 cu totul 511 eleve, dintre cari 266 români, adică majoritatea absolută; gr. or. au fost 208, ér gr. cat. 63. De „masa studenților“ au beneficiat, între cei 50 studenți, 33 dela acest gimnasiu. — Limba română s'a predat ca studiu estraordinar în câte două ore la săptămână școlarilor din clas. II—VIII

în grupe de câte două clase. — La școlile luterane din Reghinul săsesc s'au ținut în zilele trecute esamenurile anuale. În gimnasiul inferior au fost 138 eleve, dintre cari 57 germani, 45 maghiari și 36 români, (12 ortodocși și 24 gr. cat.), ér în elementare dintre 225 eleve, au fost 159 germani, 38 maghiari și 28 români (4 ortodocși și 24 gr. cat.) În școala de fete dintre 283 eleve, 220 au fost germane, 43 maghiare și 20 române (3 ort. 17 gr. cat.) Astfel dintre 645 eleve abia au fost 84 români.

Căsătorii. Dr. Valeriu *Branisce* și Maria V. *Branisce* cununăți. — Brașov, 17 (30 Iunie) 1900.

Proiectul de lege pentru colonizări s'a pregătit deja în ministerul de agricultură și, după cum spun foile ungueresci, la toamnă va fi prezentat camerei.

O nouă fabrică de sticlă în Treiscaune. Reuniunea minieră transilvană proiectează înființarea unei nouă fabrici de sticlă. Se țice, că pe hotarul comunelor *Arpătaș* și *Racoșul de jos* se află mari cantități de ovarț, potrivit pentru fabricarea sticlei. Lucrările pregătitoare sunt de multă vreme în curgere și se crede că foarte probabil, că nu peste mult se va și constitui o societate pe acțiuni pentru construirea noului fabrice. A mai fost în comitatul Treiscaunelor o vechiă fabrică, care însă a fost silită să-și sisteze funcționarea. Oare nu va păți-o tot astfel și proiectata fabrică?

Alianța israelită din Viena publică prin „N. fr. Presse“ și celelalte țiare semite de acolo un apel pentru ajutorarea Evreilor din România, foarte infect și tendențios. El se începe cu cuvintele: „Un strigăt de durere a mai bine de 200,000 Evrei reduși la nenorociri nespuse pătunde din România în totă lumea“. Se vorbește apoi, că Evreii în România sunt priviți ca venetici și despoiați de toate drepturile cetățenești; că li ar fi închisă calea comerțului și industriei, ba și calea de a se cultiva în institutele de instrucțiune; că miseria acesta a fost agravată prin regula rea a celor doi ani din urmă; că guvernul a pus pe Evrei ca „străini“ pe tablourile muritorilor de fâme și, deci, desperați, mii de Evrei sunt siliți a emigra în lumea mare, deci datoria este a-i ajuta etc. — E vădită intențiunea de a ațita în contra guvernului și a stărilor din România, și de a resuscita astfel cestiunea evrească. Sperăm însă, că acesta nu va succede hahamilor.

Dela București la Paris pe bicicletă. Sâmbătă, în 24 Iunie v. cunoscutul biciclist *Pucher* va pleca dela București la expoziția din Paris pe bicicletă. Duminecă *Pucher* va fi în Brașov, ér în ziua de 12 (25) Iulie la Paris.

Despre catastrofa din Hoboken (New-York) se comunică amănunte înfrățitoare din New-York. Focul a izbucnit Sâmbătă după amiazi în urma esplosiunii unui vas umplut cu arsenic. Docurile au luat imediat foc și erau încoarse în flacări, când s'a dat alarma. În port se aflau multe corăbii mari. Pe corăbiile „Main“, „Saale“ și „Bremen“ nu se aflau decât matrozii. Focul s'a estins cu celeritate așa de mare, încât corăbiile „Main“ și „Bremen“ au fost imposibil să fi trase. Corabia „Bresenn“ s'a și cufundat îndată. „Saale“ a mers până la insula Liberty, unde s'a cufundat și ea. Multe corăbii încărcate cu bumbac au ars. Pericolul a produs a panică și o învâlmășală, ce nu se pôte descrie. Omenii își pierduseră capul între foc și apă. Mulți din ei au ars total, alții s'au înecat în apă. Catastrofa a marit'o împrejurararea, că fiind și de Sâmbătă, mulți curioși, bărbați, femei, și copii umblau printre docuri și corăbii. Salvarea fû aproape imposibilă. Focul a tăiat calea oamenilor. Podurile portului luară flacări și de aici s'au aprins și corăbiile. Cei-ce vădură, că n'au altă scăpare, au sărit în Hudson, vrând mai bine să móră în apă, decât în foc. În interiorul multor corăbii se lucra, când pe bord mulți fură mistuiți de flacări. După scirile din urmă patru sute de oameni au căzut jertfă. Cei

mai mulți s'au înecat vrând să se refugieze. Pagubele se urcă la 50 milioane dolari.

Un milion și jumătate cărți postale ilustrate. Din incidentul sărbătorilor jubilar date în onoarea memoriei inventatorului tiparului Gutenberg, în Măiența, oficial postal de-acolo a avut să împartă nu mai puțin ca un milion și jumătate cărți postale ilustrate. Lucrul atât i-a imbulzit pe amplexiați dela postă, încât au fost necesități a cere să se aducă și miliția în ajutorul lor. Un număr mai mare de cărți postale ilustrate până acum nu s'a pomenit.

„Ediția a IV-a“ din Cura de apă de preotul *Kneip* a apărut și se găsește de vândare la toți librării și la editorul *Ig. Hertz*, București. Atragem atențiunea tuturor de-a nu confunda această ediția cu edițiile vechi, cari pórta un simplu titlu, de-oare-ce ediția IV-a are 4 titluri și anume: 1) Cura de apă, 2) Cum trebuie să trăiți, 3) Testamentul meu și 4) Conferințele publice. Prețul broșat fr. 3, legat fr. 4.

Avis pentru străini. Odăi frumoșe, bine aranjate, curate și ieftine se pot închiria lunar la *Villa Kertsch*.

Literatură.

Din „Biblioteca populară“ administrațiunii „Domeniului Coronei“ a apărut broșura a 15-a, care are următorul titlu: „*Indrumări date agenților Domeniului Coronei* de către *Ion Kalinderu*, doctor în drept dela facultatea din Paris, membru al Academiei Române“. — Cetitorii noștri vor înțelege din acest titlu, de ce natură este cuprinsul acestei broșuri. Ea conține acele importante îndrumări, ce d-l *Kalinderu* s'a obișnuit a le da agenților de pe Domeniul Coronei în formă de circulari și din cari am reprodus și noi mai multe. Ele sunt tot atâtea studii scrise cu temei și cu foarte multă cunoștință de cauză, în cari se tractează diferite cestiuni, mai ales economice, apoi morale, igienice etc.

Omul acesta s'ar putea țice, că formeză în miniatură o oglindă a neîntrecutei activități, ce d-l *Ioan Kalinderu* desfășură cu atâta inimă și devotament pentru luminarea și îmbunătățirea sorții țeranului român. Cetitorii vor afla în el o lectură din cele mai instructive, mai practice și folositoare.

În Tipografia M. *Saidman* din București au apărut două broșuri tipărite elegant, una de 24, alta de 39 pag., datorite ambele d-lui *George G. Burghelé*, avocat și publicist în Dorohoiu. Una dintre broșuri e intitulată: „*Rolul presei în stat*“ și este o interesantă conferință publică ținută la 17 Ian. în Ateneul din Dorohoiu. Se face în ea revivire asupra desvoltării presei din diferitele state europene, și apoi a presei române în special. A doua broșură e intitulată: „*Fragmente istorice*“, tot atât de interesantă, ca și cea dintâi. Tratează despre cele trei date însemnate din 1848: 27 Martie, care rechemă în memoria protestarea Moldovenilor în contra domniei lui *Mihail Sturdza* și a protectorului rusesc; 3 (15) Mai, care revocă în memoria marea adunare națională dela *Blășiș*, și 11 Iunie, care ne amintese lupta democrației din Muntenia, sprijinită de popor în contra domniei lui *Bibescu Vodă* și a protectoratului rusesc.

ULTIME SCURI.

Wilhelmshofen, 3 Iulie. Cu ocazia revistei trupelor trimise în China, împăratul *Wilhelm* a ținut un discurs de mare importanță. El țice, că stindardul german fiind vătămât și imperiul batjocurit, acesta pretinde pedepsă și răsbunare esemplară. Raporturile s'au schimbat cu mare celeritate spre rău, așa că ați toate statele civilizate trebuie să participe cu trupele lor la rezolvarea conflictului. — Vê trimite — țice împăratul către soldați — pentru pedepsirea nedreptății și nu mă voi liniști până când stindardul german,

dîmpreună cu stindardele celorlalte puteri, nu va falfăi pe zidurile Pekingului. Trebuie să fiți în raporturi de bună cameraderiă cu *Rușii*, *Francezii* și *Englezii* și cu toate naționalitățile. Toți Vê luptați pentru o cauză: civilizațiunea“...

Impăratul și-a amânat călătoria sa plănuită.

Londra, 3 Iulie. *Pressa* engleză se teme, că Germania, din inițiativă proprie, va desfășura o activitate energetică, ceea-ce va nasce rivalități între puteri, din cari pot isvorî mari complicațiuni.

Berlin, 3 Iulie. Impăratul a chemat erii în *Wilhelmshofen* numeroși ofițeri din ministerul de război și din statul major, ca să se sfătuască asupra cererii comandantului flotei germane din China, de a se trimite în China o diviziă din contingentul de pe uscat. La consiliul acesta participă și contele *Bülow*.

Paris, 3 Iulie. Tote țiarele constată grava situațiune în China. „*Figaro*“ țice, că Europa trebuie să se decidă la cele mai mari jertfe. Alte țiare se întrebă, ce atitudine vor lua puterile față cu 3—4 milioane *Chinezii*, cari nu mai vor să știe de lege și autoritate.

Washington, 3 Iulie. Ministrul de marină a primit dela admiralul *Kempf* școirea, că după spusesele unui curier din *Peking*, *Chinezii* asediază ambasadile, Europeanii și-au sfîrșit provisiunile, ambasadele americană, italiană și olandeză au fost prefăcute în cenușă, în *Peking* se află 20,000 de soldați chinezi și afară de *Peking* tot atâția. La *Tien-Cin* luptele continuă.

Petersburg, 3 Iulie. La statul major a sosit un comunicat, spunând, că soldații chinezi bătuti la *Taku*, dând mâna cu răsculații, au nimicit calea ferată *Port-Arthur-Mukden*.

Bruxella, 3 Iulie. Misionarii din *Seuji* au primit sciri, că în întreaga *China* nordică până la provincia *Mongolia* bântue revoluția.

Viena, 3 Iulie. Cercurile diplomatice de aici cred, că toți ambasadorii din *Peking* au fost uciiți.

Londra, 3 Iulie. Răscola *Boxerilor* se estinde și de țice, amenințând toate coloniile europene.

Din *Kobe* se telegrafiază, că Japonia mai mobilizează 30,000. Sunt temeri, că Japonia se va incurca într'un conflict cu Rusia.

DIPLĂMĂ

Ambasadorii Satanei. — În suburbiul *Saint Martin* din Paris, locuiesc un bătrân singuratic, care-și petrece vremea cu spiritismul, fiă cetind cărți speciale, fiă învățând mesele. De cât-va timp a început să primescă scrisori bizare, impetrate cu fraze latinești și formule diabolice. Cunoscutii, cărora le a cerut sfat, l'au îndemnat să se piangă poliției. Acesta, crezând că e vorba de o glumă, n'a dat importanță faptului.

Într'una din nopțile trecute însă, pe când bătrânul durmea, s'a pomenit cu două personaje negre de sus și până jos, și cu corne roșii foarte strălucitoare. S'au declarat ambasadorii ai Satanei, și după ce i-au supus spre control scrisorile lor de acreditare i-au spus, că stăpânul lor e foarte indignat de obrăznicia bătrânului de a se plânge poliției. Ca pedepsă, i-au cerut toți banii căți îi avea în casă, și o scrisoare de descuză către Satana. Bietul moșneg a dat degrabă cei 10.000 lei de cari dispunea momentan, și a scris și scrisoarea cerută.

A doua țice a povestit cunoscutilor faptul, și aceștia au pus poliția în mișcare. Au fost arestați doi indiviți, pe cari bătrânul țice că-i recunoșce.

Proprietar: Dr. *Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri economice.

Pentru economii de vite este de neprețuit folos marele și valorosul op **Zootecnia** său cultura generală și specială a vitelor, de **Dr. George Maior**, profesor de agricultură la școala superioară din București (Herăstrău). Deși am anunțat încă de astă-tornă aparițiunea acestui prețios op, el n'a străbătut până acum în părțile de din-coace de Carpați. Ați însă se găsește în deposit la Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov și se poate trimite imediat ori cui îl cere. „Zootecnia“ este partea a treia din „Manual de agricultură“ al d-lui Maior, care a fost atât de călduros apreat din partea întregii prese române și premiat și din partea Academiei Române. „Zootecnia“ cuprinde 779 pag. format mare 4° cu 225 figuri și costă 8 corone (cu posta recomandat 8 cor. 50 bani). Recomandăm economilor noștri de vite această bogată scriere, până ați singură în felul său în literatura română. Din partea I a Manualului: **Agrologia** său „Agricultura generală“, 524 pag. à 5 cor., (cu posta rec. 5 cor. 50 bani) — și partea II, **Fitotechnia**“ său cultura specială a plantelor cu 611 pag. și 202 figuri. Prețul 8 cor., cu posta rec. 8 cor. 50 bani).

„**Cartea Plugarilor**“ său povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de **Ioan Georgescu**. Tractează despre legumărit, gunoiu, lucrarea pământului, sămănături, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, gălților etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a eșit numai acum de sub tipar.

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 164 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de vieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de **F. W. Raiffeinssen**. **Edițiunea a V-a**. Trad. de **Dr. A. Brode**. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Cele mai de lipsă cunoștințe despre Legea veterinară — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Cartea stuparilor săteni de **Romul Simu**. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului. Prețul 40 cr. trimis francat.

Grădina de legume, de **Ioan E. Negruțiu**, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât seim, în literatura noastră de dincoace și singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Vinuri din pome, de **Grinorie Halip** prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagine, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pome; cari pome sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a ave gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin poșta 23 cr.)

Pentru comercianți funcționari și toți oamenii de afaceri, precum și studenți putem recomanda următoarele cărți:

Manul de dreptul cambial, lucrat de **Ioan Socaciu**, profesor la școala română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe speșele „Albinei“ și e menită a face mari servicii tutuor, cari au afaceri cu cambii polițe). Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr.)

Idei fundamentale în economia politică. D-l **Ioan Socacu**, vechi profesor la școlile comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broșură sub titlul de mai sus, fiind adansă în partea a doua și o nouă teoriă sociologică, care conține lucruri de interes științific deosebit mai ales pentru specialiști. A cunoșce ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoială de mare interes pentru ori care cetitor inteligent. Prețul e 65 cr.

Procent, Promil, Interese și Teoria calculurilor curente de **I. C. Panțu**. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni și pe

zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria calculurilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

„**Curs complet de corespondența comercială**“, de **I. C. Panțu**. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandări și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuși cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupone etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

Un **capitol din Contabilitatea dublă** de **I. C. Panțu**, prof. la școala comercială superioară din loc. Tractează principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, poți ori și cine să învețe contabilitatea, adecă ținerea socotelilor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de **I. C. Panțu**. Această nouă broșură conține: **afacerile de credit cambial și afacerile de bancă**.

La creditul cambial s'a introdus o afacere de patru luni, trecută în registrele principale și auxiliare după metoda usitată la noi, precum și după metoda numit franceș, întocmai așa, după cum se întrebuintează în practică, arătându-se încheerile lunare și încheerea anuală.

La afacerile de bancă, după o împărțelă sistematică a afacerilor, s'a explicat scontul de cambii și reescontul, afaceri cu monete, avansuri pe efecte publice (lombard); împrumuturi pe alte gagiuși (marfă etc.) și depunerile spre fructificare. Esplieările s'au făcut la singuratică casuri și apoi s'au combinat la micș afaceri, cari dureră trei și șese luni, arătându-se încheerea într'un Maestru tabelar și la urmă arătându-se trecerile, așa după cum se întemplă în practică, în registre principale și auxiliare.

Prețul este 2 corone + 10 bani porto. De vânzare în Brașov: la Tipografia „A. Mureșianu“ și la Librăria N. Ciurcu. În Sibiiu: la Librăria archidieceșană. — Atragem atențiunea publicului nostru, îndeosebi a celor ce se ocupă cu afaceri comerciale, precum și a membrilor din direcțiunile băncilor noastre și a funcționarilor acestora, asupra acestei lucrări de neapărată trebuință.

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.60
Renta de corone ung. 4%	91.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.75
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99. —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.50
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	118. —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.25
Renta de aur austr.	116. —
Losuri din 1860.	134. —
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.26
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	717. —
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	687.25
Napoleondori	19.29
Mărci imperiale	118.55
London vista.	242.30
Paris vista	96.45
Rente de corone austr. 4%	97.35
Note italiene	90.90

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Iulie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.18	Vënd.	19.22
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	19. —
Napoleond'ori. Cump.	19.20	Vënd.	19.26
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127. —	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fone. Albina 5%	100. —	Vënd.	101. —

A N U N C I U R I

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anouciu mai mult de odată se face scădământ, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Deschidere de atelier nou!

Aduc la cunoștința On. public, că am deschis în Strada Vămii nr. 28, vis-a-vis de biserică un

Atelier pentru Corsete (specialități) de Viena și Paris,

unde se efectuează după măsură toate țasonele de Corsete, Ajour, Batist, Seintur, ce absorbbe transpirațiune, de a se ține drept, Corsete de casă și de Velociped.

Mă rog de o cercetare număroșe

B. Goldstein.

Reparatură se primesc.

Pentru SESONUL de Primăvară și Vară

1900

925.23—40

STOFE veritabile de Brün.

Un coupon de metri 3.10 lungime pentru un costum complet roc, pantaloni și giletcă costă numai

fl. 2.75, 3.70, 4.80	din stofă bună
fl. 6. — și 6.90	mai bună
fl. 7.75	fină
fl. 8.65	mai fluă
fl. 10. —	forțe fină

lană curată.

Un coupon pentru costum de salon fl. 10. — cum și stoffe de pardisenri, Loden pentru turisti, Kamgarn fin etc. etc. — Trimite cu prețurile fabricii renumita și cunoscută ca solidă și reela fabrică de postavuri

SIEGEL-IMHOF in BRÜNN.

— Mostre gratis și franco. — Liferăție conform mostri se garantază. — Avantagiile clientei private, a comanda direct la firma de sus, sunt mari.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in tolä mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerățiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și reinoi ori și când tela 1-ma și 15 a fia-carei luii.

Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou să binevoiască a scrie adresa lamurit și să arate și poșta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans.“